

Virsrabīns Barkāns lepojas ar saņemto ordeni

• Dienu pirms valsts svētkiem, 17. novembrī, Latvijas un Rīgas ebreju draudzes virsrabīns Nātans Barkāns saņēma Triju Zvaigžņu ordeni. Barkāns atzina, ka jūtas ļoti gandarīts par viņam izrādīto godu.

Runājot par ordeņa saņemšanu, Nātans Barkāns "Vakara Ziņām" atzinās, ka šī ziņa viņam bijusi negaidīta. "Pirms tam pat nezināju, ka esmu nominēts ordenim. Tas notika ļoti pēkšņi. Esmu pateicīgs Latvijas valstij par izrādīto godu. Ne tikai es, bet arī mani bērni un mazbērni lepojas par man piešķirto apbalvojumu," sacīja Barkāns.

Pagātnē Barkāns bijis pagrīdnieks

Uzzinot virsrabīna Barkāna dzīvesstāstu, jāatzīst, ka viņa liktenis nav bijis rozēm kaisīts. Barkāns dzimis Latvijā 1923. gadā. Viņa senči no mātes puses dzīvojuši Latvijā jau no 17. gadsimta. Kad 1941. gadā vācieši ienāca Latvijā, Barkāns emigrēja uz Vidusāziju. Pēc kara atgriezās Latvijā un veica sabiedrisko darbību. 1954. gadā Barkāns sāka pagrīdes darbību, sludinot un mācot jūdaismu. 1969. gadā Barkānam izdevās emigrēt uz Izraēlu. Tur viņš nostrādāja divdesmit gadus valsts darbā un Lodas pilsētā nodibināja reliģisko skolu. 1989. gadā, pēc Izraēlas reliģisko līderu lūguma, viņš atgriezās Latvijā un kļuva par Latvijas ebreju draudzes virsrabīnu. Patlaban Barkāna trīs mazdēli pilda rabīna pienākumus Krievijā.

Barkāns karojis Izraēlas armijā

Jautāts, kā viņš vērtē patlaban notiekošo karadarbību Izraēlā starp ebrejiem un palestīniešiem, Barkāns izvairīgi atbildēja, ka viņš nemaisās politikā. Virsrabīns gan pauda neizpratni par palestīniešu rīcību, sūtot uz konflikta vietām savus bērnus. "Vai tiešām viņi nemīl savus bērnus? Man radies iespaids, ka palestīnieši nevar iztikt bez asinsizliešanas. Viņus vada atriebība. Nesaprotu, kāpēc cilvēki atriebības un politikas dēļ upurē savu dzīvību," atzina Barkāns.

Karš Izraēlā Barkānam nav sveša lieta. Kā izrādās, viņš pats piedalījies karadarbībā Izraēlā 70. un 80. gados. "Es mīlu savu tautu un Tēvzemi, tāpēc pieteicos armijā kā brīvprātīgais. Par nopelniem saņēmu divas medaļas un goda rakstu. Izraēlā nodzīvoju no 1969. līdz 1989. gadam," skaidroja Barkāns. Virsrabīns sacīja, ka viņš Izraēlas armijā bijis desantnieks, kaut gan neesot lēcis ar izpletni. "Neesmu ne lēcis, ne kritis. Vienīgi no krēsla esmu šad tad nokritis," jokoja Barkāns.

Virsrabīns aicina uz saprašanos

Nātans Barkāns uzskata, ka Latvijā valsts līmenī nepastāv antisemitisms. "Līdz šim no valsts amatpersonām neesmu izjutis nekādas antisemitisma izpausmes. Arī no citiem cilvēkiem neesmu cietis. Redziet, pat manā sejā ir redzams, ka esmu ebrejs, tomēr ne no viena uz ielas neesmu dzirdējis apvainojumus. Tieši otrādi — nepazīstami cilvēki aptur automašīnu un mani sveicina," sacīja virsrabīns.

Neviļus jāatzīst, ka Barkāns mazdrusciņ līdzinās krievu multfilmas varonim kaķim Leopoldam, kas nemitīgi deklarē: "Dzīvosim draudzīgi!"

Virsrabīns skaidroja, ka nevēlas kultivēt naidu, pieminot notikumus vācu okupācijas laikā, kad ebreju nogalināšanā piedalījās arī latvieši. "Kas notika, tas notika. Mums turpmāk jādzīvo tā, lai nekas tāds vairs neatkārtotos. Antisemitisma tēmu izmanto daudzi cilvēki savtīgos un politiskos nolūkos. Pats galvenais ir saprašanās un mīlestība," skaidroja Barkāns. Virsrabīnu neizdodas arī izprovocēt, jautājot par Vīzentāla centra darbību, kas pēdējā laikā diezgan asi vērsies pret Latviju. Viņš izvairījās no šā jautājuma un nevēlējās komentēt Vīzentāla centra darbību.

Krīze ebreju draudzē

Nesen notika šķelšanās Rīgas ebreju draudzē. Viens ebreju grupējums ievēlēja jaunu valdi, bet otrs grupējums ir neapmierināts ar to un uzskata vēlēšanas par nelikumīgām. Barkāns stāstīja, ka viņam sāpots sirds par notikušo. Viņaprāt, draudzes valde bijusi nedemokrātiska un autoritāra, tāpēc draudze ievēlējusi jaunu valdi. Tagad abi grupējumi meklē kompromisa iespējas un vēl nav zināms, kā beigsies to savstarpējās sarunas. Nepatīkamus mirkļus Barkānam sagādā arī nesen dibinātās ebreju draudzes, kas pretendē uz ebreju īpašumu Latvijā. Virsrabīns apšaubā, vai šo draudžu dibinātāji vispār ir ebreji. "Tā taču nedrīkst notikt, ka cittautieši dibina ebreju draudzes," bija sašutis Barkāns. Viņš gan atzina, ka uz ebreju dievkalpojumiem nāk arī cittautieši, tomēr viņiem draudzē nav balsstiesību. "Ebreju tauta ir izdzīvojusi, pateicoties stiprām ģimenēm. Tāpēc neatzīstu, ka ebreji precas ar cittautiešiem. Arī latviešiem iesaku precēties tikai ar savas tautības pārstāvjiem," sludināja Barkāns.